

ΧΑΦΙΖ ΤΟΥ ΣΙΡΑΖ

‘Ο Χαφίζ (1320—87) είναι άπο τοὺς μεγάλους ποιητὲς τοῦ Ἰσλāμ ποὺ ἡ ποίησή τους είναι σταθερὰ δίσημη: ὑμνοῦν τὸν ἔρωτα ἡ τὸ κρασί, ἀλλὰ βαθιὰ στὸ λόγο τους βρίσκεται ἡ λαχτάρα γιὰ τὸ Θέό, ἡ μεταφυσικὴ ἀγωνία ἡ τέρψη. ‘Ο Χαφίζ δὲν είναι μεγάλος ὅσο ὁ Ρούμη ἡ γνωστὸς ὅσο Ὁμάδη Καγιάμ, ἀλλὰ στὸν τόπο του διεξάστηκε καὶ ἀ-

γαπήθηκε.

Γεννήθηκε στὸ Σιράζ καὶ τ’ ὄνομά του σημαίνει «Ἄντὸς ποὺ ἔρει ἀπέξω τὸ Κοράνιο».

“Ἄς θυμηθεῖ ὁ ἀναγνώστης ὅτι ἡ ἀραβικὴ ποίηση (ὅπως κι ἄλλες, ἡ Ἰνδικὴ π.χ.) γράφεται σὲ ἡμισίχια — δίστιχο (=μήτως αὐτὸς μᾶς λέει τίποτα γιὰ τὸν δικό μας δεκαπεντασύλλαβο ἡ καὶ τὰ δίστιχά του);”.

1

“Ω θεϊκὴ ὁμορφιά, ποιὸς παραμερίζει τὸ πέπλο σου,
ῷ πουλὶ τοῦ παραδείσου, ποιὸς σοῦ δίνει σπόρους καὶ νερό;

‘Ο ὑπνος φεύγει ἀπ’ τὰ μάτια μου κι ἡ καρδιά μου λειώνεται
Ποιὸς τάχα νά ’χει τὸ κεφάλι σου στὸ στῆθος
του νὰ τοῦ κοιμάσαι.

“Αφῆσες ξαφνικὰ τὸ στῆθος μου καὶ τὴν καρδιά μου τσακισμένη,
Ποῦ βρήκες τώρα σπίτι κι ὀναπαύεσαι;

Διόλους δὲ νοιάστηκες γιὰ τὸ πικρό μου κλάμα,
σίγουρα τώρα θά ’σαι ψηλά.

Οὕτε ρωτᾶς γιὰ μένα τὸ φτωχὸ καθόλου·
καμιὰ συμπάθεια γιὰ τὸν κακομοίρη καὶ παρηγοριά.

“Ω παλάτι ποὺ μοῦ καίει τὴν καρδιά, ὥσπειτι
τῆς ἀγάπης,
ὁ θεὸς μακριά σου νὰ κρατάσει τὴ συμφορὰ
τῶν ἡμερῶν τοῦ χρόνου!

Σ’ αὐτὴ τὴν ἐρημιά, είναι μακριὰ ἡ πηγή,
φυλάξου μὴ σ’ ἔξοπατήσει ἡ ἐρημιὰ μ’ ἀντικατοπτρισμούς.

Τὸ βέλος πού ’ριξε τὸ βλέμμα σου ἥρθε ἀκριβῶς στὸ στόχο,
ποιὰ νέα πονηριὰ θὰ βρεῖς ἡ κακότητά σου;

“Ω καρδιά μου, πῶς θὰ βρεῖς τὸ δρόμο σου
στῶν γηρατειῶν τοὺς δρόμους;
Στῆς νιότης σου τίς μέρες ἐπλανήθηκες πολύ.

Τὸ μάτι σου, οἰνοπάλισσα, βρήκε τοῦ ἐρωτευμένου τὴν καρδιά,
σίγουρα τὸ πιοτό σου είναι δηλητήριο πικρό.

Δούλος δὲν είναι ὁ Χαφίζ ποὺ δραπετεύει τοῦ
ἀφέντη του,
γύρισε πίσω, μὲ κατάλυσε τὸ μάλωμά σου.

2

Στὴν ἀγορὰ ποὺ ἔγελάνε μὲ παιγνίδια τὴν
ψυχὴ κάτι φωνάζουν: «Ἀκοῦστε, μέθυσοι τῆς γειτονιᾶς, ἀκοῦστε!

‘Η κόρη τοῦ σταφυλιοῦ τὸ ’σκασε, φευγάτη μέρες τώρα!
’Ακοῦτε, ἀκοῦτε, μαζευτεῖτε, είναι ὀπολυμένη,
φυλαχτεῖτε!

Φόρεμα ἔχει ρουμπινὶ καὶ στέμμα ἀπὸ φουσκάλες,
σήκωσε νοῦ καὶ λογικό. Μὴν κοιμηθεῖτε, ἔχετε τὸ νοῦ σας!

“Οποιον μοῦ φέρει τὸ πικρὸ κορίτσι μὲ γλυκὰ
θὰ τὸν πληρώσω,
κατεβεῖτε, ψάξτε μὲς στὴν Κόλαση, μπορεῖ νὰ
κρύβεται ἐκεῖ μέσα!

Κάποιος γρήγορος στὴ νύχτα, ἔνας κλέφτης,
κόκκινος τοῦ τριαντάφυλλου πικρόγλυκος
μέθυσος — κι ἂν τὴ βρεῖτε, φέρτε την στὸ σπίτι τοῦ
Χαφίζ».

Μετ. ἀπὸ τὰ Ἀγγλικὰ Σ. Λ. ΣΚΑΡΤΣΗ

ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Μέρα μου
κάτασπρη φρεγάδα

δίκωπη, τρίκωπη

ἀριματωμένη τὴ χαρά μου
τὴ δίχρωμη τὴν τρίχρωμη,
τοῦ κοριτσιοῦ μου τὸ φιλί
τὸ κατακόκκινο.

ΚΩΣΤΑΣ ΛΟΓΑΡΑΣ